

STANOWISKO AGENCJI DOTYCZĄCE SYSTEMÓW EDUKACJI WŁĄCZAJĄCEJ

Ten dokument przedstawia stanowisko Europejskiej Agencji ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej dotyczące dążenia wszystkich krajów członkowskich Agencji do stworzenia lepszych systemów edukacji włączającej. Ścisłej rzecz ujmując, dokument ten przedstawia podstawowe cechy systemów edukacji włączającej, które posłużą jako wytyczne do rozwoju i ustalenia kierunku działań Agencji w średniej i dłuższej perspektywie.

Celem niniejszego dokumentu jest przedstawienie wytycznych dla bieżącego oraz przyszłego podejścia oraz dyskusji dotyczących pracy Agencji i sposobu, w jaki Agencja może wspierać państwa w ich wysiłkach dążących do opracowania lepszych systemów edukacji włączającej. Samoistnie niniejszy dokument przedstawia cel oraz punkt centralny, do których będą dostosowane działania Agencji.

Stanowisko zaprezentowane w niniejszym dokumencie jest zgodne z europejskimi oraz międzynarodowymi priorytetami dotyczącymi edukacji.

Informacje ogólne, które posłużyły do przedstawienia podstawowych cech systemów edukacji włączającej w szerszym europejskim i międzynarodowym kontekście politycznym oraz praktycznym, można znaleźć na stronie internetowej:

www.european-agency.org/about-us/who-we-are/position-on-inclusive-education-systems

Systemy edukacji włączającej

Wszystkie państwa europejskie dokładają wszelkich starań w swoich wysiłkach na rzecz zapewnienia lepszych systemów edukacji włączającej. Dokonują tego na wiele sposobów w zależności od ich przeszłych oraz bieżących okoliczności i historii. Systemy edukacji włączającej są uważane za ważny element szerszych aspiracji społeczeństw bardziej sprzyjających integracji społecznej, z którymi zgadzają się wszystkie państwa zarówno w kontekście etycznym, jak i politycznym.

Ostateczną wizją systemów edukacji włączającej jest zapewnienie każdemu uczniowi we wszystkich kryteriach wiekowych możliwości znaczącego, wysokiej jakości kształcenia w swoich lokalnych społecznościach wraz ze swoimi znajomymi i rówieśnikami.

W celu urzeczywistnienia tej wizji *legislacja* kierująca systemami edukacji włączającej musi opierać się na podstawowej zasadzie zapewnienia każdemu uczniowi prawa do edukacji włączającej i sprawiedliwych szans edukacyjnych.

Polityka regulująca systemy edukacji włączającej musi przedstawiać jasną wizję i konceptualizację edukacji włączającej jako podejścia do poprawy szans edukacyjnych wszystkich uczniów. Z polityki tej musi również wyraźnie wynikać, że za skuteczne wdrożenie systemów edukacji włączającej odpowiadają wszyscy nauczyciele, liderzy i decydenci.

Zasady operacyjne, na których opiera się wdrażanie struktur i procedur w ramach systemów edukacji włączającej, muszą być sprawiedliwe, skuteczne, efektywne oraz zapewniać osiągnięcia wszystkim stronom zainteresowanym – uczniom, ich rodzicom i rodzinom, specjalistom edukacyjnym, przedstawicielom społeczności i decydującym – poprzez wysokiej jakości, dostępne możliwości edukacyjne.

Z myślą o tej wizji oraz przy współpracy z państwami członkowskimi Agencja dołoży wszelkich starań, aby zapewnić wskazówki na temat rozwoju systemów edukacji włączającej, których celem jest:

- Podnoszenie osiągnięć uczniów poprzez uznanie i budowanie na ich talentach oraz skuteczne spełnianie ich indywidualnych potrzeb i zainteresowań edukacyjnych. Poprzez podniesienie osiągnięć uczniów Agencja rozumie wszystkie formy osobistych, społecznych i naukowych osiągnięć, które będą istotne dla danego ucznia w krótkiej perspektywie, przy jednoczesnym zwiększeniu ich szans życiowych w dłuższej perspektywie.
- Zapewnienie, iż wszystkie strony zainteresowane cenią różnorodność. Zasada ta powinna być wprowadzona przez aktywne zaangażowanie stron zainteresowanych w dialog oraz zapewnianie wsparcia, aby umożliwić im podejmowanie indywidualnych i zbiorowych wkładów w poszerzenie dostępu do edukacji oraz poprawę kapitału w celu umożliwienia wszystkim uczniom pełnego zrealizowania swojego potencjału.
- Zapewnienie dostępności elastycznego kontinuum rezerw i zasobów wspierających naukę wszystkich stron zainteresowanych zarówno na poziomie indywidualnym, jak i organizacyjnym.

- Zapewnienie, że skuteczne kontinuum wsparcia w systemach edukacji włączającej obejmuje indywidualne podejście do uczenia się, które angażuje wszystkich uczniów i wspiera ich aktywny udział w procesie uczenia się. Wiąże się to z opracowaniem programu nauczania skoncentrowanego na uczniu i oceniania; elastycznymi szkoleniami i możliwościami ustawicznego doskonalenia zawodowego dla wszystkich nauczycieli, dyrektorów szkół oraz decydujących oraz spójnymi procesami zarządzania na wszystkich szczeblach systemowych.
- Ogólne podnoszenie osiągnięć, wyników i wydajności systemu poprzez skuteczne umożliwianie wszystkim stronom zainteresowanym rozwijania postaw i przekonań, wiedzy, zrozumienia, umiejętności i zachowań zgodnych z celami i zasadami systemu edukacji włączającej.
- Działanie jako systemy edukacyjne funkcjonujące w kierunku ciągłego doskonalenia oraz dostosowania struktur i procesów poprzez budowanie potencjału wszystkich stron zainteresowanych w celu systematycznego analizowania ich osiągnięć, a następnie wykorzystywania tych analiz w celu poprawy i rozwoju ich zbiorowych wysiłków do ich wspólnych celów.